

สารบัญ

| | หน้า |
|---|------|
| กิตติกรรมประกาศ | ก |
| บทคัดย่อภาษาไทย | ง |
| บทคัดย่อภาษาอังกฤษ | ฉ |
| สารบัญตาราง | ฎ |
| สารบัญภาพ | ฐ |
| อักษรย่อและสัญลักษณ์ | ฑ |
| บทที่ 1 บทนำ | 1 |
| ที่มาและความสำคัญของปัญหา | 1 |
| วัตถุประสงค์ของการศึกษา | 4 |
| ขอบเขตของการศึกษาวิจัย | 5 |
| นิยามศัพท์เฉพาะ | 5 |
| ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา | 6 |
| บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง | 7 |
| ความรู้เรื่องโรคความดันโลหิตสูงและแนวทางการดูแลรักษา | 7 |
| บทบาทเภสัชกรรมคลินิกในกระบวนการดูแลผู้ป่วย | 13 |
| บทบาทเภสัชกรในศูนย์สุขภาพชุมชนร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพ | 18 |
| ผลลัพธ์ที่ได้จากการดูแลรักษาผู้ป่วย | 21 |
| งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง | 22 |
| บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย | 26 |
| รูปแบบการวิจัย | 26 |
| ระเบียบวิธีวิจัย | 26 |
| สถานที่ที่ใช้การดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล | 39 |
| ระยะเวลาดำเนินการวิจัย | 39 |

| | | |
|---------------|--|-----|
| บทที่ 4 | ผลการศึกษา | 40 |
| | ข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วยที่เข้าร่วมการศึกษา | 40 |
| | การประเมินผลลัพท์ทางคลินิก | 44 |
| | การประเมินผลลัพท์ทางมนุษย์ | 49 |
| | การประเมินผลปัญหาเกี่ยวกับการรักษาด้วยยา | 55 |
| | การดำเนินงานความร่วมมือระหว่างแพทย์และเภสัชกรในการดูแลผู้ป่วย | 61 |
| บทที่ 5 | อภิปรายผลการศึกษา สรุป และข้อเสนอแนะ | 70 |
| | อภิปรายผลการศึกษา | 70 |
| | การประเมินผลลัพท์ทางคลินิก | 72 |
| | การประเมินผลลัพท์ทางมนุษย์ | 74 |
| | การประเมินผลปัญหาเกี่ยวกับการรักษาด้วยยา | 76 |
| | การดำเนินงานความร่วมมือระหว่างแพทย์และเภสัชกรในการดูแลผู้ป่วย | 79 |
| | สรุปผล | 82 |
| | ข้อจำกัดของการวิจัย | 82 |
| | ข้อเสนอแนะ | 83 |
| เอกสารอ้างอิง | | 84 |
| ภาคผนวก | | 89 |
| | ภาคผนวก ก แบบเก็บข้อมูล (แบบบันทึกติดตามการรักษาและการใช้ยา ในผู้ป่วยความดันโลหิตสูง) | 90 |
| | ภาคผนวก ข แนวทางการรักษาโรคความดันโลหิตสูง ณ ศูนย์สุขภาพชุมชน | 96 |
| | ภาคผนวก ค แนวทางในการส่งต่อผู้ป่วย | 100 |
| | ภาคผนวก ง รายการยาที่เภสัชกรสามารถสั่งใช้รักษาผู้ป่วยคลินิกโรคความดัน โลหิตสูง ณ ศูนย์สุขภาพชุมชน | 101 |
| | ภาคผนวก จ รายการที่เภสัชกรสามารถส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการในศูนย์ สุขภาพชุมชน | 102 |
| | ภาคผนวก ฉ หนังสือยินยอมเข้าร่วมโครงการ | 103 |
| | ภาคผนวก ช แบบสำรวจสุขภาพ SF-36 | 104 |

ภาคผนวก ซ แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อการบริการใน
คลินิกโรคความดันโลหิตสูง ณ.ศูนย์สุขภาพชุมชน 109

ประวัติผู้เขียน 112



ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบัญตาราง

| ตาราง | หน้า |
|---|------|
| 1 การแบ่งชนิดของความดันโลหิตตามเกณฑ์ของ JNC7 | 8 |
| 2 ชนิดและการจัดการลดความดันโลหิตในผู้ใหญ่ตาม JNC7 | 12 |
| 3 คำแนะนำในการใช้ยาตาม compelling indications | 13 |
| 4 ข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงทั้ง 2 กลุ่มศึกษา | 42 |
| 5 ข้อมูลค่าความดันโลหิตเฉลี่ยของผู้ป่วย (ก่อนการศึกษา) | 43 |
| 6 จำนวนผู้ป่วยที่สามารถควบคุมความดันโลหิตได้ตามเป้าหมายอย่างสม่ำเสมอตลอดการศึกษา | 44 |
| 7 การจัดกลุ่มผู้ป่วยตามค่าความดันโลหิตที่วัดได้ในแต่ละครั้งระหว่างการศึกษาระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มศึกษา | 45 |
| 8 จำนวนผู้ป่วยที่เริ่มการศึกษาไม่สามารถควบคุมความดันโลหิตได้ตามเป้าหมายและหลังการศึกษาที่เฉลี่ย 6 เดือนสามารถควบคุมความดันโลหิตได้ตามเป้าหมายทั้งสองกลุ่มการศึกษา | 46 |
| 9 ค่าความดันโลหิตเฉลี่ย 3 ครั้งก่อนการศึกษาและ 3 ครั้งระหว่างการศึกษาและผลต่างของค่าเฉลี่ยความดันโลหิต | 47 |
| 10 ค่าความดันโลหิตเฉลี่ยก่อนการศึกษาและหลังการศึกษา ระยะเวลาเฉลี่ยห่างกัน 6 เดือนและผลต่างของค่าเฉลี่ยความดันโลหิต | 48 |
| 11 ข้อมูลค่าความดันโลหิตเฉลี่ยขณะหัวใจบีบตัว (SBP) ในแต่ละครั้งของการดูแลรักษาของผู้ป่วยระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มศึกษา | 49 |
| 12 ข้อมูลค่าความดันโลหิตเฉลี่ยขณะหัวใจคลายตัว (DBP) ในแต่ละครั้งของการดูแลรักษาของผู้ป่วยระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มศึกษา | 49 |
| 13 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้ป่วยกลุ่มควบคุมและกลุ่มศึกษา | 50 |
| 14 เปรียบเทียบคะแนนคุณภาพชีวิตเฉลี่ย ระหว่างผู้ป่วยกลุ่มควบคุม (N=31) และกลุ่มศึกษา (N=32) | 52 |
| 15 จำนวนผู้ป่วยที่มีการเปลี่ยนแปลงคะแนนคุณภาพชีวิตเฉลี่ยระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มศึกษา | 54 |

| | | |
|----|--|----|
| 16 | สาเหตุของอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาของผู้ป่วย | 56 |
| 17 | จำนวนปัญหาจากการรักษาด้วยยาและจำนวนปัญหาที่ได้รับการแก้ไขของทั้งสองกลุ่ม | 58 |
| 18 | ปัญหาจากการรักษาด้วยยาที่ได้รับการแก้ไขของผู้ป่วย | 59 |
| 19 | จำนวนผู้ป่วยในปัญหาการปฏิบัติตัวและการปรับเปลี่ยนการปฏิบัติตัวระหว่าง กลุ่มควบคุมและกลุ่มศึกษา | 61 |
| 20 | รายการยาและลักษณะการสั่งใช้ยาที่เกิดการเปลี่ยนแปลงในการรักษาโรคความดัน โลหิตสูงในแต่ละชนิดของกลุ่มควบคุมและกลุ่มศึกษา | 62 |
| 21 | ลักษณะการสั่งใช้ยาระหว่างการศึกษา | 62 |
| 22 | จำนวนยาที่มีการสั่งใช้ของทั้งสองกลุ่ม (ในครั้งสุดท้ายของการศึกษา) | 63 |
| 23 | จำนวนปัญหาและจำนวนผู้ป่วยที่ต้องส่งปรึกษาแพทย์และทีมสหสาขาวิชาชีพระหว่างการ การศึกษา | 63 |
| 24 | สาเหตุและการแก้ไขปัญหาจากการรักษาในกลุ่มศึกษา | 64 |
| 25 | อาการหรือโรคร่วมอื่นๆที่พบระหว่างการติดตามรักษาในกลุ่มศึกษา 5 อันดับแรก | 65 |
| 26 | ลักษณะปัญหาของผู้ป่วยและวิธีการแก้ไขปัญหาจากการเยี่ยมบ้าน | 66 |
| 27 | แสดงผลการดำเนินงานและการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยเภสัชกรในการดูแลผู้ป่วย โรคความดันโลหิตสูง | 67 |

สารบัญภาพ

| รูป | หน้า |
|--|------|
| 1 ขั้นตอนการศึกษาตั้งแต่เริ่มการศึกษาจนกระทั่งสิ้นสุดการศึกษา | 35 |
| 2 ขั้นตอนการให้บริการผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงในศูนย์สุขภาพชุมชน (รูปแบบเดิม) | 36 |
| 3 ขั้นตอนการให้บริการเภสัชกรรมผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงในศูนย์สุขภาพชุมชน (รูปแบบใหม่) | 37 |
| 4 เปรียบเทียบผลต่างของคะแนนคุณภาพชีวิตเฉลี่ยระหว่างก่อนและหลังการศึกษาของ ของผู้ป่วยระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มศึกษา | 53 |
| 5 จำนวนปัญหาจากการรักษาด้วยยาที่พบใหม่ระหว่างการศึกษาของกลุ่มควบคุม และกลุ่มศึกษา | 59 |
| 6 จำนวนปัญหาที่พบและปัญหาที่ได้รับการแก้ไขระหว่างการศึกษาของกลุ่มควบคุม และกลุ่มศึกษา | 60 |
| 7 แสดงแบบแผนการรักษาผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงรายใหม่ | 97 |
| 8 แสดงแบบแผนการรักษาโรคความดันโลหิตสูงที่ไม่มีโรคแทรกซ้อน | 98 |
| 9 แผนการดูแลกรณีพบผู้ป่วยความดันโลหิตสูงวิกฤติ | 99 |

อักษรย่อและสัญลักษณ์

| | |
|------|--|
| AA | Aldosterone Antagonists |
| ACEI | Angiotensin Boverting Enzyme inhibitor |
| ARB | Angiotensin receptor blockers |
| BB | Beta-blockers |
| CCB | Calcium Channel blockers |
| CDTM | Collaborative drug therapy management |
| DBP | Diastolic blood pressure |
| HCTZ | Hydrochlorothiazide |
| SBP | Systolic blood pressure |

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved